Lieta Nr. 1A29019920
Lietvedības Nr. 104AA-0103-21/16
ECLI:LV:RAT:2021:0407.1A29019920.7.S

S P R I E D U M S

Rīgā 2021.gada 7.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Sandra Amola,
tiesneses Iveta Vīgante un Žaneta Vēvere
rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3 izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu saistībā ar "/nosaukums/", reģistrācijas numurs /numurs/, pilnvarotā pārstāvja /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 30.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Valsts ieņēmu dienesta Muitas pārvaldes Rīgas MKP daļas vadītāja 2020.gada 2.jūnija lēmumu Nr.F07/BU-008221 "/nosaukums/" saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā- LAPK) 201.[10] panta trešo daļu, piemērojot administratīvo naudas sodu 700,00 EUR un konfiscējot vienas automašīnas atgāzu izplūdes sistēmu.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2020.gada 15.jūlija lēmumu Nr.30.7-22.11/3177 lēmums Nr.F07/BU-008221 atstāts negrozīts.

Atzīstot, ka Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores lēmums Nr.30.7-22.11/3177 ir pamatots, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa ar 2020.gada 30.novembra spriedumu to atstājusi negrozītu. Izskatot lietu, pirmās instances tiesa piemērojusi LAPK tiesību normas. Atsaucoties LAPK 289.[13] panta trešo daļu tiesa pievienojusies iestādes nolēmuma motivācijai, norādījusi, ka izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Pirmās instances tiesa spriedumā atzinusi, ka "/nosaukums/" ir saukta pie administratīvās atbildības par muitas režīma piemērošanu kontrafaktām un pirātiskām precēm vai šo preču pagaidu uzglabāšanu. Muitas režīma skaidrojums atrodas Muitas likumā (spēkā līdz 2004.gada 1.maijam), kura 1.panta divdesmit trešajā daļā noteikts, ka muitas režīms ir pasākumu un saistību kopums, kas nosaka rīcību ar precēm, kuras pārvietojamas pāri muitas robežai, proti, jebkuras darbības ar precēm, kuras pārvietojamas pāri muitas robežai, tajā skaitā, tranzīta deklarācijas iesniegšana, piesakot preču izvešanu uz Lietuvu, kas tika konstatēts konkrētajā lietā. Tas, ka spēkā esošajā Muitas likumā neatrodas muitas režīma definīcija, taču LAPK nav grozīts, nenozīmē, ka minētā tiesību norma nav piemērojama vai nepareiza. Turklāt, arī Eiropas Savienībā joprojām tiek lietots termins "muitas režīms", piemēram, Muitas kodeksā, 2009.gada 5.maija Padomes Regulā Nr.428/2009, ar ko izveido Kopienas režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, pārvadājumu, starpniecības un tranzīta kontrolei. Līdz ar ko par nepamatotu tiesa atzinusi "/nosaukums/" argumentu, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējama administratīvā pārkāpuma objektīvā puse. Tiesa atzinusi, ka "/nosaukums/" ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības un piemērotais sods ir samērīgs ar pārkāpuma smagumu.

Par minēto tiesas spriedumu "/nosaukums/" pilnvarotais pārstāvis /pers. B/ iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā lūdz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 30.novembra spriedumu atcelt un administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti piemērojusi LAPK, nevis Administratīvās atbildības likuma (turpmāk tekstā arī- AAL) normas, kas ietekmēja lietas izskatīšanas rezultātu. AAL vairs neparedz tiesas tiesības pievienoties iestādes lēmumā norādītajam pamatojumam. Tiesa pievienojoties iestādes viedoklim, ignorējusi tiesas lomu un likuma "Par tiesu varu" 3.panta pirmajā daļā noteikto.

Pārstāvis uzskata, ka tiesas pienākums konkrētajā lietā bija motivēti paskaidrot, kādēļ apsvērumi, kuri tika pamatoti ar atsauci uz EST tiesu praksi, speciālo literatūru, EK vadlīnijām un citu dalībvalstu praksi, nav atzīstami par pamatotiem. Šāds tiesas pienākums izriet no AAL 226.panta piektās daļas 2.punkta noteikumiem, kuri tai uzliek pienākumu pārkāpuma lietā konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti konkrēti pierādījumi, iekļaut sprieduma motīvu daļā. AAL 94.panta kopsakarā ar AAL 226.pantu norāda uz tiesas pienākumu pārbaudīt un novērtēt visus pierādījumus, kurus tiesa ir pieņēmusi, kā arī izvirza tiesai prasības, kas jāievēro, lai pareizi novērtētu lietā esošos pierādījumus. Izskatāmajā lietā tiesa nav novērtējusi rakstveida pierādījumus. Pārstāvis norāda, ka prece, par kuru šajā lietā tiek apgalvots, ka tā pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības, pie nosacījuma, ja uzrakstu var vērtēt kā preču zīmi, ir tāda uz kuru būtu pilnā apmēra ir attiecināmi EST sprieduma lietā Nr.C-228/03 paustā atziņa, proti, - trešais personai ir tiesības lietot citas personas reģistrētu preču zīmi, lai norādītu preču vai pakalpojuma funkcionālo uzdevumu.

Sūdzībā norādīts, ka tiesa spriedumā atsaucās uz nepublicētām lietām, tādējādi, liedzot pārliecināties par to, ka izskatāmās lietas apstākļi ir tādi, kuriem attiecīgie secinājumi ir piemērojami.

Papildus apelācijas sūdzība norādīts, ka patiesībā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā atzīts, ka tas, cik detalizēti tiesas nolēmumā jābūt norādītiem tā motīviem, ir atkarīgs no konkrētā nolēmuma rakstura un lietas apstākļiem, un pārstāvja ieskatā tiesas pienākums bija vērtēt iestādē iepriekš neizvērtētos apstākļus pat tad, ja tie nav tieši saistīti ar piemērojamā LAPK sastāvu. Tiesas apgalvojums par to, ka tai ir tiesības nevērtēt visus sūdzības iesniedzējas sniegtos apsvērumus, ko tiesa pamato ar spēkā esošo judikatūru, neatbilst Eiropas Cilvēktiesību tiesas secinājumiem Lielās palātas 1999.gada 21.janvāra spriedumā lietā „Garcia Ruiz v. Spain" (iesniegums Nr. 30544/96), un Cilvēktiesību tiesas lietā "VAN De HURK v. THE NETHERLANDS" (iesniegums Nr.16034/90), jo no abiem šiem spriedumiem izriet, ka tie ir bijuši saistīti ar sūdzībām par apelācijas instances tiesas spriedumiem.

Tāpat iesniegtā apelācijas sūdzība satur argumentus par to, ka Valsts ieņēmumu dienesta kompetencē nav izvērtēt - vai muitas uz aizdomu pamata aizturētās preces pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības. Valsts ieņēmumu dienesta kompetencē ir tikai preces aizturēt uz aizdomu pamata. Uz to, ka VID nav kompetences, norāda, ne tikai sūdzībā ietvertie apsvērumi, bet arī Preču zīmju likuma (spēkā esošais) regulējums. Pārstāvis nekad nav apšaubījis muitas tiesības atteikt preču izlaišanu un/vai tiesības aizturēt preces par kurām muitai rodas pamatotas aizdomas, taču vienmēr ir apstrīdējis muitas tiesības

konstatēt intelektuālā īpašuma pārkāpuma esamību, jeb muitas tiesības vērtēt intelektuālā īpašuma materiālās tiesību normas. Tiek apstrīdētas arī muitas tiesības aizturēt preces ilgāk par regulā 608/2013 noliktotermiņu, ja šim dienestam nav pierādījumu par uzsākto tiesvedību, ar mērķi konstatēt intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumu.

Pārstāvis norādīja, ka pirmās instances tiesa noraidīja viņa lūgumu uzdot Eiropas Savienības tiesai jautājumus prejudiciāla nolēmuma taisīšanai. Pārstāvis uzskata, ka uz prejudiciālā jautājuma uzdošanu norāda kaut vai fakts, ka strīdus jautājumā izpildvarai, ko kontrolē tiesa, nav vienota viedokļa jau vairāk kā piecu gadu garumā.

Pārstāvja ieskatā tiesa, vērtējot strīdu un taisot spriedumu lietā nav ievērojusi regulas 608/2013 23.panta 5.punktu, tajā noteikto par tiesvedības uzsākšanu; regulas 2017/1001 9.panta 4.punkta otrajā daļā noteikto - par apstākļiem, kādos ir jāpārtrauc procedūra, kurā ir jānoskaidro vai ir pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības; AAL 90.panta otrās daļas noteikumus, kuri nosaka, ka par pierādījumiem var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas, tādējādi, intelektuālā īpašuma pārkāpuma esamība izskatāmajā lietā ir tikusi pierādīta ar likumā neatļautu pierādīšanas līdzekli - lēmuma iznākumā ieinteresētas puses atzinumu, nevis tiesas nolēmumu, uz ko norāda arī Tieslietu ministrija. Spēkā esošais regulējums ir pilnībā neatbilstošs ES regulas prasībām, tādējādi, pārkāpto tiesību normu uzskaitījums ir nesamērīgi plašs.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 178.panta pirmās daļas nosacījumiem apelācijas sūdzība ir izskatāma rakstveida procesā, jo tiesas kolēģija nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu apelācijas sūdzību izskatīt mutvārdu procesā.

Motīvu daļa

Iepazinusies ar apelācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem un pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma, bet pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Pārbaudījusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 30.novembra sprieduma motivāciju, tiesas kolēģija, atzīst, ka tā ir pareiza un pirmās instances tiesa ir izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatoti atzinusi, ka "/nosaukums/" ir izdarījusi LAPK 201.[10] panta trešajā daļā paredzēto pārkāpumu. Tiesas kolēģija saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 246.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un argumentus neatkārtos.

Pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir vērtējusi "/nosaukums/" pārstāvja argumentus saistībā ar administratīvo pārkāpumu un lietā piemērojamām tiesību normām, pamatoti konstatējusi, ka tiesību normas ir saprotamas un skaidras, un šajā procesā nav nepieciešams vērsties Eiropas Savienības Tiesā prejudiciālā nolēmuma sniegšanai.

Tiesas kolēģija secina, ka apelācijas sūdzība nesatur tādus faktus, kuri nebija zināmi, taisot spriedumu pirmās instances tiesā, savukārt pārstāvja /pers. B/ nepiekrišana tiesas pierādījumu vērtējumam un atziņām, kā arī normatīvā regulējuma atšķirīgais tulkojums nevar būt par pamatu sprieduma atcelšanai. Apstāklis, ka sūdzības iesniedzējs nepiekrīt iestādes lēmuma un pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai pats par sevi nav atzīstams par tādu, kas būtu par pamatu apšaubīt iestādes un tiesas izdarītos secinājumus.

Vienlaicīgi tiesas kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesa nepamatoti spriedumā atsaukusies uz LAPK procesuālajām normām.

2020.gada 1.jūlijā zaudēja spēku LAPK un stājās spēkā 2018.gada 25.oktobrī pieņemtais Administratīvās atbildības likums. Saskaņā AAL, kas stājās spēkā 2020.gada 1.jūlijā, 4.panta pirmo un ceturto daļu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga par to saskaņā ar normatīvo aktu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā. Administratīvā pārkāpuma procesa kārtību nosaka tā procesuālo tiesību norma, kura ir spēkā procesuālās darbības izdarīšanas brīdī. Savukārt šā likuma Pārejas noteikumu 2.punkts nosaka, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar LAPK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. LAPK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Šajā lietā administratīvā pārkāpuma lietvedības stadija tiesā uzsākta 2020.gada 14.augustā, t.i., pēc Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanās dienas, līdz ar ko lietas izskatīšanai tiesā bija piemērojamas AAL, nevis LAPK normas.

Pirmās instances tiesa pamatojoties uz LAPK 289.[13]panta trešo daļu savā spriedumā ir pievienojusies iestādes lēmuma motivācijai.

Lai gan Administratīvās atbildības likumā netiek paredzēta iespēja pirmās instances tiesai pievienoties iestādes lēmuma motivācijai, tiesas kolēģija atzīst, ka minētais pats par sevi nevar būt par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai. Bez tam, no tiesas sprieduma izriet, ka tiesa norādījusi secinājumus par iesniegto sūdzību, kā to paredz Administratīvās atbildības likuma 226.panta piektās daļas 1.punkts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 227.panta pirmās daļas 1.punktu, 247.pantu, tiesas kolēģija

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 30.novembra spriedumu un "/nosaukums/" pilnvarotā pārstāvja /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā 2021.gada 7.aprīlī.

Tiesnese	S.Amola
Tiesnese	I.Vīgante
Tiesnese	Ž.Vēvere